

РЕПУБЛИКА БЪЛГАРИЯ

МИНИСТЕРСКИ СЪВЕТ

Стенографски запис!

ОНЛАЙН ЗАСЕДАНИЕ

на

Националния съвет за тристранно сътрудничество

28 март 2020 година

Заседанието на Националния съвет за тристранно сътрудничество започна в 13.50 часа и се ръководи от заместник-министър председателя по икономическата и демографската политика, Марияна Николова.

МАРИЯНА НИКОЛОВА: Започваме заседанието.

Уважаеми членове на Националния съвет за тристранно сътрудничество, съгласно решението, което взехме вчера, а именно заседанието на Съвета да продължи след провеждане на допълнителни разговори в рамките на правителството, днес Националният съвет за тристранно сътрудничество ще обсъди актуализирания проект на Постановление на Министерския съвет за определяне на условията и реда за изплащане на компенсации на работодатели, преустановили работа поради обявено извънредно положение.

Благодаря на министър Сачева за усилията и за консултациите, които положи и на екипа на Министерство на труда и социалната политика, които са съответно в моя ресор. Още веднъж искам да изразя тяхната загриженост и съпричастност за това, че работиха изключително дълго, да не кажа почти до среднощ, за да актуализират проекта на постановление на Министерския съвет. Очаквам, колеги, да проявите разбиране оценявайки динамичната и трудна ситуация, в която се намираме предвид обявеното извънредно положение и предвид факта, че вчера направихме изключение в историята на Националния съвет за тристранно сътрудничество да направим пауза и да продължим днес с окончателните консултации. В тази връзка министър Сачева ще представи промените в проекта на постановление, след което ще дам думата за изказване на социалните партньори, които ще изразят своите позиции, с което ще бъде изпълнена и процедурата по консултиране, съгласно Кодекса на труда.

Отново ви информирам, че се води стенографски запис, съгласно Правилника за дейността на Съвета, а след края на заседанието Правителствена информационна служба ще изпрати до медиите прессъобщение за резултатите от проведената дискусия.

Министър Сачева, заповядайте да представите изменения проект на постановление.

ДЕНИЦА САЧЕВА: Благодаря.

Уважаема госпожо вицепремиер, уважаеми госпожи и господа социални партньори, след проведени спешни консултации вчера с финансовия министър и с други членове на кабинета, това, което ви предлагаме на вашето внимание са две фази на постановлението. Първата е по Приложение № 1 към проекта на постановление. Това са

наименованията на списъка с икономически дейности, които са пряко засегнати от заповедта на министъра на здравеопазването във връзка с извънредното положение. Към този списък са добавени и дейността за организиране на конгреси и търговски изложения.

МАРИЯНА НИКОЛОВА: За което много благодаря, защото това отново е в ресор туризъм.

ДЕНИЦА САЧЕВА: Да. И 85.10 – предучилищно образование за частните детски градини по предложение на Министерство на образованието и науката и по предложение на АИКБ. За тези икономически дейности, които са в това приложение предлагаме да се прилага постановлението във вида, в който вече сте запознати с него. А по отношение на всички останали икономически дейности, за които отваряме постановлението, това, което сме добавили е за работодателите, които са преустановили дейност на предприятието, на част от него или на отделни работници, или са въвели непълно работно време поради обявено извънредно положение освен общите критерии, които важат за всички останали да прилагат и един допълнителен, тоест – тези компании и работодатели трябва да представят документи удостоверяващи спад на приходите от продажби през текущия месец с не по-малко от 25% спрямо осреднените приходи за месец януари и февруари 2020 година. Това е оригиналното предложение на Българската търговско-промишлена палата. Знаем, че има различни мнения по тази тема, но е много важно да имаме предвид, че постановлението трябва да може да действа бързо, трябва да не дава възможност за прекалено много субективни оценки, трябва да могат колегите от бюрата по труда бързо да се ориентират. А от друга страна също така трябва да направим, все пак разширявайки постановлението до всички икономически дейности, давайки възможност

наистина на всички стопански субекти, които биха имали нужда, да използват тази подкрепа от държавата, като същевременно трябва да намалим и възможността от злоупотреби. Тоест, все пак в рамките на първите два месеца от тази година би могло да има и спад в продажбите, което се дължи и на други обстоятелства несвързани с извънредното положение и затова използването на осреднен доход от предходната година би затруднило от една страна колегите от Агенцията по заетостта, от друга страна не би било и напълно обективен критерий.

Друго, което в допълнение още веднъж подчертавам е, че все пак има в заключителните разпоредби в § 6, в който изрично упоменаваме, че изплащането на всички компенсации ще се извършва след получаване на положително решение от Европейската комисия или на решение, че помощта не е държавна помощ по смисъла на Договора за функциониране на Европейския съюз. Ние сме в готовност и сме изпратили нотификацията към Европейската комисия. Очакваме, разбира се, това да се случи в максимално кратки срокове, но все пак това условие е важно преди да започнем да извършваме реалното изплащане. Разбира се бихме могли да започнем да събираме заявления от съответните работодатели непосредствено след окончателното приемане на постановлението от Министерския съвет.

Считам, че по този начин от една страна разширяваме максимално обхвата и даваме възможност всички, които са засегнати, да получат достъп до тази помощ, като от друга страна, все пак се стремим да направим постановлението работещо, за да може то да бъде наистина постановление за спешна подкрепа на запазване на заетостта, да не влизаме в прекалено много допълнителни критерии, които биха могли да създадат много възможности за субективни преценки. Така че с това се

надявам, че по-голямата част от поставените теми и въпроси, които дискутирахме вчера, са намерили отговор в новия вариант на постановление.

От страна на финансовия министър имаме една допълнителна бележка, която той помоли да вземем под внимание, а именно, че трябва да отбележим в текстовете на постановлението кога е възникнало правоотношението. Тоест, правоотношението на служителите, за които се иска компенсация трябва да е възникнало преди обявяването на извънредното положение с оглед на това да няма злоупотреби от недобросъвестни работодатели.

Благодаря ви. Очаквам да чуя вашите коментари, като се надявам днешното заседание да завърши с положителни становища от ваша страна и да получим подкрепа на тези текстове, за да може постановлението да бъде прието максимално бързо от Министерския съвет още в понеделник.

МАРИЯНА НИКОЛОВА: Благодаря, министър Сачева.

Изключително резонна е бележката на Министерство на финансите по отношение на правоотношението и аз считам, че тук няма да има разминаване на мнения.

Започваме с изказванията. Давам думата на АИКБ – Васил Велев.

Заповядайте, господин Велев!

ВАСИЛ ВЕЛЕВ: Благодаря Ви, госпожо председател.

Започвам отзад напред, съвсем накратко.

След като завършим заседанието или ако искате в точка „Други“ АИКБ би желала да се обсъди как ще продължим с изработването на пакет от антикризисни мерки, включително и такива за подкрепа на

фиска, не само за харчене на пари. Това е един въпрос, който го поставям.

Вторият. Нямаме никаква яснота какво става с оперативните програми, те занулены ли са? Искаме да получим информация в тази връзка след като приключим обсъждането.

Сега по дневния ред. Предлагаме да се добави разпоредба да има публичен регистър за ползвателите на подкрепата, това ще намали злоупотребите, предполагаме да е ясно кой ще се ползва от тази подкрепа.

По текста на постановлението, приветстваме това, че е добавено непълно работно време. В чл. 1, ал. 2 смятаме, че трябва да се добави за яснота текст, че в случаите, когато не е спряло изцяло предприятието, а е непълно работно време, подкрепата се ползва пропорционално за времето, през което не е положен труд. То се разбира някак си от само себе си това но, не можахме да намерим изричен запис, за да не се разхищават средства и да не се злоупотребява. В ал. 4 на същия чл. 1, там не трябва да е по ал. 1 и 2, тоест – обединение на множествата, а трябва да бъде „или 2“, тоест – не сечение, а обединение на множествата.

МАРИЯНА НИКОЛОВА: Редакционни бележки имате.

ВАСИЛ ВЕЛЕВ: Това не е редакционно, това е важна бележка, защото не трябва да отговаря и на ал. 1, и на ал 2 едновременно, за да може да се ползва от подкрепа. Като трябва да се добави именно, че подкрепата е пропорционална – това, което казахме в ал. 2.

В чл. 2, ал. 2, виждам, че го предлагат и други колеги, трябва да се мери според нас към една дванадесета от миналата година, защото иначе не можем да заобиколим сезонността. Примерно, зимният туризъм е нормално да има голям спад през март, защото си е отишла зимата, а

при летния туризъм няма да има никакъв спад, защото не е дошло лятото. Но това е не само в тези сфери, затова ако мерим спрямо една дванадесета спрямо миналата година е по-точно, много по-малко грешки ще се направят, а и по вярно, защото финансовите годишни отчети вече са готови, макар че се удължи срокът до 30.06.2020 година. Но те са много по-готови, отколкото отчетите за януари и февруари, при всички случаи. Те са били толкова готови за януари и февруари колкото през януари. Мисля, че съм ясен.

В допълнителната разпоредба ще предложим редакция така, че да включва всички хипотези. В момента смятаме, че не е съобразено това добавяне на непълното работно време.

Накрая, което е особено важно. С тези поправки, а и може би други, които не сме забелязали, постановлението ще даде максимум, от това, което може да даде на базата на ограниченията на закона. Проблемът обаче е, че законът има незаобиколими дефекти. Ние проведохме заседание онлайн на Управителния съвет на АИКБ днес от 12.00 часа и решението на Управителния съвет е: АИКБ не подкрепя постановлението и призовава към неотложни промени в закона. Промени в закона неотложно трябва да се направят и по друга причина. Това беше до тук § 6. Трябва да се направят и по причина чл. 6, където се разрешава на всички, включително на фирмите, не само на гражданите, там е казано частно-правни субекти на никого нищо да не плащат, тоест – да не плащат за никакви доставки. Това буквално за няколко дни ще блокира икономиката, ликвидността ще бъде огромна, отчайваща, ще спрат работа и тези, които имат и могат да я свършат. Това е независима причина, за да се иска спешна промяна на закона, да се влезе в зала и да се гласува.

Защо не подкрепяме постановлението и искаме спешна промяна на закона? Защото подкрепата, аз ви изпратих точни сметки, за да не говорим с приблизителни числа, за средния случай тя не е 60 на 40, а е 23 на 77. Тоест, за се получат тези 23 лева подкрепа трябва предприятието да плати 77 лева при условие, че му е забранено да работи и няма никакви приходи. Това е подкрепя под условие, което не може да бъде изпълнено от огромното мнозинство, от малкия и среден бизнес особено. То може да бъде изпълнено от тези, които имат пари кеш, тоест – които особено не се нуждаят от такава подкрепа. Това е неотстраним дефект на закона и той трябва да бъде отстранен, за да има смисъл от това, което правим.

Вторият голям дефект на закона е, че компенсацията е в пълен размер. Такова нещо няма и в мечтите за комунизъм, когато не се работи, се компенсира част от отсъстващия доход. Той може да се приближи до 100% само за минималната работна заплата, колкото расте доходът, толкова процентът на компенсация трябва да намалява, за да се използват максимално, ефикасно и ефективно ограничените финансови средства на държавата, на всички българи, за да може да спомогне на повече хора и да стигне помощта там, където има нужда.

Пак повтарям – АИКБ не подкрепя постановлението и призовава за незабавна промяна на закона.

МАРИЯНА НИКОЛОВА: Благодаря, господин Велев.

Господин Радев, заповядайте за позиция на БСК.

РАДОСВЕТ РАДЕВ: Ще се опитам да бъда лаконичен, още повече, че това, което каза господин Велев е и наша позиция. За съжаление писмено изразена до парламента и комисиите единствено от нас като работодателска организация още при приемането му, където

съвсем изчерпателно посочихме всички тези дефекти, които сега всички ние сме разтревожени, че не могат да направят ефективно законодателството в антикризисната програма за икономиката.

Няколко неща. Генерално приветствам това, че се разширява обхвата на стопанските субекти, които могат да бъдат подкрепени по това постановление. Смятам, че е коректно трудовите договори да имат история, тоест – да не са сключени едва ли не след извънредното положение, така защото да бъде източен фискът. Общо взето с това свършват хубавите неща.

Присъединявам се към искането за спешна промяна на закона. Всички се страхуваме от бавното приемане и спазването на процедурата, това може да отиде някъде към Цветница вероятно, но в законовите държави така се работи, трябва да се промени законът и също призовавам за това.

Имаме две-три забележки, които са свързани с това кой е текущият месец. Защото, ако постановлението се приеме утре, вдругиден, първият работен ден е 1 април и април ли мерим с януари и февруари, след като още не са започнали каквито и приходи от продажби, за която и да е компания, или изтеклият март, като извънредното положение е обявено на 13-ти март?

Приключвам аз, Мария съвсем лаконично добавя позицията на Стопанска камара.

МАРИЯНА НИКОЛОВА: Мария, само за позицията на БСК.

МАРИЯ МИНЧЕВА: Добър ден, госпожо вицепремиер.

Уважаеми колеги, ще си позволя две бележки, по-скоро въпроси, по които бихме искали да получим малко повече информация. Едната е свързана с чл. 1, ал. 5, т. 5, която допуска лица, които са били в

неплатен отпуск или които въобще не са осигурени по чл. 4, ал. 1 от КСО при този работодател, също да бъдат подпомагани. Тук обструкцията ни е свързана с § 6 на Закона за извънредното положение, който изрично казва, че НОИ превежда 60 на 100 от размера на осигурителния доход за лица, които са осигурени по чл. 4, ал. 1, т. 1. Въпросът е какво е вложено в това? Вероятно е добра идея, но ми се струва, че тук се дописва законът и че няма законова делегация за този текст.

Втората ни бележка е в същия контекст, чл. 9, който допълва случаите, в които следва да се възстановява компенсацията, предвидена в § 6 на Закона за извънредното положение, а именно, когато работодател не изпълни задължението по чл. 2, ал. 1, т. 5 и 6, който касае да не се прекратяват трудови договори на работници и служители и да се запазва заетостта на работниците и служителите, за които са получили компенсация. Напълно сме съгласни, че има основания за подобно изискване, ако работодател вземе пари, а въобще няма такива наети служители и не им изплати заплата би се обогатил неоснователно. Бележката ни е в посока на това, че няма законова делегация, **з**атова Законът за извънредното положение не го предвижда.

Имаме две технически корекции, които касаят чл. 5, ал. 2. В изречение второ е пропусната чисто технически ал. 1, чл. 2, т. 2 и 3 се реферира, а трябва да е чл. 2, ал. 1, т. 2 и 3, малко по-надолу – чл. 2, ал. 1, т. 7, за да не се препраща към несъществуващи текстове.

По отношение на чл. 2, ал. 2, както каза господин Радев, ако се подаде заявление през месец април, ако стартира схемата възможно най-бързо през следващата седмица би излязло, че фирмите наистина трябва да удостоверяват това спрямо текущия месец, който ще бъде месец април. Предложението ни за излизане от тази ситуация е да се сложи

текст в смисъл, че това може да бъде текущият или предходен календарен месец, но за период след края на месец февруари. Защото може да има фирми, които ще кандидатстват веднага след стартиране на процедурата, може да има фирми, които биха могли да кандидатстват и през месец май примерно.

По отношение на документите, с които ще се доказват осреднените приходи от продажби, първо въпросът ни е да изкоментираме какви ще бъдат тези документи, дали са обсъждани вече в Министерство на труда и социалната политика. Мисля, че колегите от палатата имаха коментар какви ще са изискванията към членовете на тези комисии, защото различен тип документи очакваме от служители на бюрата по труда да ги оценяват. Тоест, как ще предпазим от разнородна практика на служителите на бюрата по труда, ще имат ли тази възможност? Това е много важен въпрос, за да не се получат различни тълкувания. Дали това нещо е обсъждано, какво се има предвид, кои документи ще се дават от фирмите, кои документи ще се дават от фирми, които не са регистрирани по ДДС също така, дали ще трябва да правят копия на фактури, на други такива неща?

Последно. Пише, че работодателят, в чл. 4, предоставя, представя включително и по електронен път. Означава ли това, че той подава на хартиен носител и на електронен носител и в какъв формат следва да бъдат документите, които са представят на електронен носител? Има ли техническа възможност всяко бюро по труда да приема такива документи, какъв ще бъде техният формат, къде ще бъде определен? Това ще стане със заповед на агенцията или...? В този смисъл са коментарите.

Благодаря.

МАРИЯНА НИКОЛОВА: А като позиция на БСК подкрепяте или не подкрепяте проекта на постановление?

РАДОСВЕТ РАДЕВ: Подкрепяме го с направените бележки.

Аз също съм за точка „Разни“ – обсъждане на по-нататъшните мерки. За нас, за Българска стопанска камара, това не е Постановлението, а една от първите стъпки на антикризисното поведение.

МАРИЯНА НИКОЛОВА: Колеги, само да подчертая, че вчера по дневния ред ние сме уточнили, че обсъждаме проекта на постановление днес.

РАДОСВЕТ РАДЕВ: Да, но мисълта ми е, че имаме ентузиазъм да работим по следващите стъпки.

Благодаря ви.

МАРИЯНА НИКОЛОВА: Благодаря, господин Радев.

Господин Цветан Симеонов, за позиция на БТПП!

ЦВЕТАН СИМЕОНОВ: Благодаря, госпожо вицепремиер.

Ще започна с това, че благодаря много на екипа на Министерство на труда и социалната политика и на целия екип, който в супер кратки срокове се потруди. Лаконична беше министър Сачева, но мисля, че още други подобрения има, които ние отбелязваме в новия вариант, който ни беше предоставен. В този смисъл считаме, че заслужава да се опита и да се пусне това постановление. Едно единствено нещо бихме желали – да се направи след един месец анализ на резултатите и ако се налага, да се направят съответните корекции.

Благодаря и за това, че е отразено нашето предложение за регистър. Затова подкрепям това, което Велев напомни, регистър на тези, които са получили ще бъде добре. И притесненията на предишните колеги за това, че наистина януари и февруари не са много показателни,

да не кажем, че хич не са показателни, защото вече се надуваше кризата и започнаха някои затруднения. Много лесно по счетоводните отчети от миналата година – една дванадесета или усреднения приход от продажби, е много лесно да се отчете.

Ако случайно загубя връзка, готови сме в най-кратки срокове, на следващото заседание на НСТС, след като предварително си разменим предложения за по-нататъшни стъпки, това е много важно и подкрепяме Васил Велев, който предложи това нещо, да говорим за други мерки, защото това е само една малка стъпка към много по-голямата задача да не допуснем сериозни турбуленции в българската икономика.

Това е. Като цяло подкрепяме го с направените изменения и допълнения.

МАРИЯНА НИКОЛОВА: Благодаря, господин Симеонов.

Господин Евгени Иванов, заповядайте за позиция на КРИБ.

ЕВГЕНИ ИВАНОВ: Благодаря, госпожо председател.

Госпожо министър, ние вчера заявихме категорично, че във вида 60 към 40 това споразумение, това ПМС няма да сработи. Тази мярка няма да сработи. Аз използвах сравнението 80/20, но приемаме новата таблица, която е по-прецизна. Действително цифрите показват, че то е 73 към 27, което означава, че действително във вида 60/40 няма да сработи.

ВАСИЛ ВЕЛЕВ: 77 на 23. Извинявай за вметването.

ЕВГЕНИ ИВАНОВ: А, да. Грешка. Грешка. Да. Лапсус.

Действително приемам тази цифра, защото работиха нашите експерти и вчера, и днес. Действително това са цифрите. Приемам новите цифри, затова настоявам категорично, спешна бърза промяна в закона, която да позволи да приложим правилните изчисления.

Отделно от това се присъединявам към колегите, които посочиха, че сравнението трябва да към една дванадесета, което елиминира тежките сезонни зависимости, а не усреднените показатели на януари - февруари. Точният термин е „нетни приходи от продажби“. Така че, смятам, че и това трябва да бъде като техническа корекция отбелязано. Но, една дванадесета е правилният репер. А, също така и цифрата „25 процента“ е прекалено висок праг, защото всички учебници по икономика сочат, че при спад от 20 процента вече се влиза в „алармен режим“. Двадесет и пет – вече говорим за мъртво тяло. Ние, какво спасяваме? Нека да се постареем, когато още може болният бързо да бъде излекуван, терапията е много по-евтина и много по-бърза. Така че, настояваме категорично и прагът да падне на 20 процента.

Ако тези наши забележки не бъдат приети, не можем да подкрепим ПМС-то.

Благодаря.

МАРИЯНА НИКОЛОВА: Т.е. към настоящия момент КРИБ не подкрепя проекта на Постановление. Това ли да разбирам?

ЕВГЕНИ ИВАНОВ: Да, но направихме много коректни предложения...

МАРИЯНА НИКОЛОВА: И предлагате бележки? Предлагате?

ЕВГЕНИ ИВАНОВ: Да.

МАРИЯНА НИКОЛОВА: Добре.

ЕВГЕНИ ИВАНОВ: И се надяваме те да бъдат приети, което да ни позволи да подкрепим ПМС-то.

МАРИЯНА НИКОЛОВА: Добре, господин Иванов. Благодаря за изказването и позицията на КРИБ.

ССИ? Госпожа Петрова, заповядайте да представите позицията на ССИ.

МАРИЯ ПЕТРОВА: Здравейте, колеги.

Ние разгледахме Постановлението в оперативен порядък с ръководството на Организацията. Искаме да изразим задоволството си от обстоятелството, че е разширен кръгът на икономическите дейности и вече се допускат всички икономически дейности, за което ние настоявахме от самото начало на прилагане, на подготвянето, по-скоро, на мярката.

Подкрепяме предложението да се постави изискване тези лица, чийто заплати ще бъдат финансирани – трудови възнаграждения, да имат сключени договори преди обявяването на извънредното положение. Това наистина ще допринесе да се минимизират възможностите за източване на мярката и за недобросъвестно поведение от страна на работодатели, към което всички се обединяваме, че не трябва да бъде допускано.

В тази връзка ще подкрепим и предложението на колегите от АИКБ за създаването на регистър. Това ще има дисциплиниращ ефект. Ще може да се вижда коя фирма какво ползва. Ще може и самите работници и служители да виждат фирмата, в която работят, получила ли е субсидия, не е ли получила субсидия. Мисля, че ще подобри това предложение осъществяването на контрол по разходването на средствата по тази мярка, по това постановление.

Също така подкрепяме и предложението да се направи един мониторинг след един месец, за да се види има ли дефекти или не. А, в крайна сметка ние съзнаваме, че постановлението се работи в условия на спешност, възможно е нещо да не е догледано, нещо да не е видяно.

А, конкретно по самия текст на постановлението също считаме, че редакционно трябва да се изчисти записа „текущия месец“, а може би да се включи запис от типа „на съответния месец от извънредното положение“, за който се кандидатства. Или друга редакционна формулировка. Това вече е въпрос на експертите. Ще преценят. Но, така ще се минимизират някакви затруднения при правоприлагането във всеки случай.

И също така е хубаво да има някаква яснота, за какви документи става въпрос, така че да има унифицирана практика във всички Бюра по труда.

Това са като цяло нашите бележки. Така че, ние ще подкрепим постановлението в този му вариант, разбира се, с възможността тези корекции, за които говорихме, да бъдат отстранени, да бъдат взети предвид от министерството в окончателния вариант на текста. Просто е навременно. Трябва да видим, как ще сработи това постановление.

Относно нашата принципна позиция за съотношението 60 към 40, ние вчера я застъпихме, че това съотношение, особено по отношение на малък и среден бизнес, не допринася изобщо. Т.е. с ясното съзнание, че при този формат на постановлението малкия и среден бизнес ще останат, и микробизнесът, на много по-заден план.

Но, ще се присъединим към искането за извършване на законодателни промени по отношение на Закона за извънредното положение. Ние също сме констатирали някои дефекти в записите на текста, за които говорихме и вчера, говорим и в становищата, които сме изпращали към МТСП.

И, както знаете вече, във връзка със становището ни от вчера по отношението на самоосигуряващи се лица, по отношение на занаятчии

ще участваме активно и при разработването на всякакви други мерки, които правителството планира да разработи, да приложи, така щото да се обхванат всички сфери на икономиката и всички засегнати хора да намерят своята подкрепа и защита от страна на държавата с ясното съзнание, че бюджета все пак е лимитиран и всички мерки, които прилагаме трябва да държат сметка и за текущото състояние на бюджета.

Това е като цяло позицията. Подкрепяме постановлението с искането и за законодателни промени, които да сложат в ред някои от пропуските на закона, които се постигнаха в пленарна зала в резултат от множество предложения, множество обсъждания недотолкова обмислени ефекти от тези предложения, и също така с бележките, които направихме по текста на постановлението, и бележките от другите работодателски организации, които подкрепихме.

МАРИЯНА НИКОЛОВА: Благодаря, госпожа Петрова.

Давам думата на господин Пламен Димитров от КНСБ, за да изрази позицията на Конфедерацията.

Заповядайте, господин Димитров.

ПЛАМЕН ДИМИТРОВ: Благодаря, госпожо Николова.

Уважаема госпожо вицепремиер, госпожо министър, колеги, аз смятам и нашата оценка, която направихме на новия текст на проектопостановлението, че са отразени ключови и доста важни съображения от страна на социалните партньори – и на работодателите, и на синдикатите – изразени вчера в проектопостановлението, което разглеждаме днес от страна на кабинета. Това всъщност е нова философия. Затова казвам, че това трябва да бъде подчертано дебело. Тук вече не говорим за списъци, с изключение на онзи списък, който е ясно,

как се генерира, а за отваряне на мярката към всички субекти в икономиката.

Отварям скоба, за да направя едно разсъждение, което моля да не се смята за предложение, но все пак е съображение. Господин Радев вчера имаше такива виждания, че трябва час по-скоро да направим нещо бързо, сега чувам различни предложения, в това число и да се вържем към изменения в закона, което като че ли малко по различен начин поставя нещата. Но, припомням, че вчера имаше предложения от Стопанската камара за, по-скоро, за изключващ списък.

Отново казвам, това не е предложение, а разсъждение докато го мислех, четох и слушах сега, защото, например, така отворен изцяло пък, отваряме възможността за банковия сектор, в т.ч. да кандидатства. Нищо против bankerите, но да не забравяме, че за миналата година тяхната печалба приближаваше два милиарда. Не знам това, как от морално-обществена гледна точка би се погледнало. А, ако някой започне да обяснява как и банките ще могат да допринасят за помощ.

Отново казвам, това не е предложение, а по-скоро разсъждение. Но, като цяло това е верният подход. Всички да имат право да доказват, съответно, основният индикатор, за който всички се обединихме, че измерва, евентуално, проблемите на фирмите, а именно спада на нетните продажби, както беше казал Евгени Иванов.

Това е иновация, което се предлага като съотношение, по-скоро като референтен период. Не знам дали почива на икономически издържани подходи. По-скоро, не. Коментирайки тук с нашите икономисти в нашия Институт. Обикновено всичко се сравнява на съпоставима база. Съпоставимата база е месец към месец на предходната година или тримесечие към тримесечие.

Дори средногодишната, една дванадесета, както чух, че се предлага, тя подобрява картината, но и тя има своите дефекти. Но, дори и това би било по-добре от това, което се предлага към момента.

Мисля си, че трябва да се направи още един опит на експертно ниво да се поговори, в т.ч. и с министър Горанов, тъй като разбирам, че и от там има дадени известни анонси, за да можем наистина да направим и максимално обективна, и работеща базата на единствения критерий, който залагаме за достъп до тази...

Аз не помня, откакто се занимавам с тази дейност от последните 30 години, не сме имали мярка, която да е била финансирана от бюджета в размер на един милиард лева с оглед запазване на заетостта. Такава мярна никога не е имало в България. Аз затова казвам, че тя е безпрецедентна по своя характер, обем и средства и понеже ще покрива цялата икономика. Очевидно това е една от основните мерки. Не виждам, отново ще повторя, фискална възможност, кой знае каква, да се развият мерки с подобен размах в следващите седмици и месеци. Ако, естествено наложи ситуацията, да не дава Господ, сигурно може да стигнем и до там. На този етап смятам, че при този разход, който се планира да бъде направен от бюджета и с очакваните по-малко приходи, а повече разходи, по ред причини, които не са отчетени дори в тези мерки.

Горе-долу моята прогноза е, че при равни други условия, ако не стане някакво огромно сътресение следващите месеци, бюджетът ще завърши с дефицит около пет процента. Да, няма вече ограничения, знаем от преди седмица, но въпреки всичко – пет процента дефицит на бюджета дори и в такава кризисна година смятам, че е нещо, което не е никак малко предвид на това, че това се финансира. И тези седем милиарда, които имаме де факто възможност да харчим, не са неограничен ресурс.

Затова отново казвам, че аз продължавам да мисля, че друга мярка с подобен размах няма да има. Директно финансиране от фиска. Подобни мерки могат да имат финансирани от оперативните програми с по-малък размах.

И затова съм съгласен с това, което казаха Васил Велев и Радев, че всъщност на нас ни е нужно продължение на тези мерки, в т.ч. в един формат по-различен от НСТС, а именно с участието на премиера и вицепремиера Дончев, и на финансовия министър. Не пренебрегвам в никакъв случай представителите на бизнеса, но сами разбираме, че когато става дума за нови, едри мерки ще трябва да бъдат в такъв, всъщност най-високия политически формат, който можем да имаме.

Казвам това с един анонс, който получих тази сутрин в разговор с министър-председателя, че той е съгласен да продължи разговора с нас, по-скоро да отговори на нашето писмо, което сме писали всички партньори, след като преминем през сегашната дискусия по това постановление и видим докъде и как това върши работа, и кое остава, особено в секторен план неподкрепено. Защото вчера споменахме, туристическият сектор, макар и да изглежда, че ще бъде подкрепен, не съм сигурен, че изцяло ще бъде подкрепен. Особено летният туризъм. А, той е една огромна част от целия туристически сектор. Така че, за него сигурно през ... вчера мисля, че министър Сачева спомена, и през Оперативната програма ...

ДЕНИЦА САЧЕВА: „Конкурентоспособност“.

ПЛАМЕН ДИМИТРОВ: ... и през някои други мерки могат да бъдат направени циви програми, целева програма.

По подобен начин стои проблемът с енергетиката. Тя сама по себе си е проблем преди кризата, пък сега ... очевидно трябва да имаме и

към нея целеви мерки при положение, че борсовата цена падна на 26 лева за мегават. Добре е за населението и индустрията, зле е обаче за тези, които произвеждат. Те трябва да фалират.

Така че, има, без да влизам в повече конкретика, структуроопределящи индустрии, които имат нужда от конкретни, подкрепящи мерки и стъпки, които са извън това постановление и извън тази мярка. Заради това подкрепям настойчивото предложение да има по-широк формат с участието на премиера, за който отново казвам, че той изрази предварително съгласие да участва. В т.ч. може да бъде и присъствен в Гранитна зала на голямо разстояние, на който да продължим разговора за останалите мерки, които не се покриват тук.

МАРИЯНА НИКОЛОВА: Които не са обхванати от постановлението.

ПЛАМЕН ДИМИТРОВ: Да, които не са обхванати от това постановление. Макар да не искам да го казвам, доста широк е и за мен е безпрецедентният характер.

Сега, дали всичко е ОК? Не е всичко ОК. Аз споменах всъщност нещо, но за мен подходът, че е различен е фундаментален плюс. И заявявам сега, че КНСБ ще подкрепи постановлението във вида, в който е предложено. Надяваме се с някои технически допълнителни корекции, в т.ч. и да се надяваме тази референтна база за меренето на спада на нетните приходи от продажби, която далеч по-прецизно ще даде нещата.

Сега, съгласен съм изцяло с това, което предложи господин Велев, допълването на непълното работно време, изключително е важно да влезе и то влезе, но всъщност липсва пропорционалността. Така че, съм убеден, че тук трябва да направим така ясно, че не повече от 60 процента, този, който е въвел непълно работно време, но

пропорционално на съответния загубен доход. Защото иначе, ако наистина е намалил работното време с два часа, от осем на шест часа, не е необходимо да полза 60 процента съответно помощ. Така че, тук наистина трябва да се говори... да се прецизира текстът малко експертно.

Съгласен съм също, че в първоначалния ни замисъл непълното работно време иммахме намерение да подкрепим с отделна мярка, финансирана от Оперативната програма, а сега решихме, че ще бъде тук. Не знам дали е най-добрият вариант, но да не го коментираме повече. Припомням нашата позиция. Казвам, че сме съгласни сега с това да влезе тук без да настояваме към настоящия момент за специална мярка по подобие на Постановление № 44 от 2009 г., което беше за половин работен ден, изцяло финансирано за половин минимална заплата от Оперативната програма, тогава, „Човешки ресурси“.

Това, което на мен, някак драци е анонса, който беше направен тук, че трябва спешна промяна на закона. Доколкото си спомням номинациите на бизнеса бяха тези, които в много голяма степен захраниха аргументите на президентското вето спрямо закона. И там не присъстваше вето върху мярката 60 към 40. Не знам дали сте предлагали, не съм виждал вашите предложения, но поне това, което видяхме да е предложено от президента, липсваше такава мярка. Т.е. такъв анонс, че тази мярка трябва да бъде атакувана и час по-скоро променена.

Не казвам това, за да се заяждам. Просто, за да мога да си възстановя времето, как сме реагирали.

Сега дали трябва пак да водя спорове... Какви са съотношенията не знам, но абсолютните числа на подкрепата, на ... Велев, показва всъщност, че държавата подкрепя точно с толкова лева, колкото работодателя плаща. Шестстотин и нещо, по памет плаща

държавата, шестстотин и нещо плаща работодателят. По твоите сметки. Така че, не знам как стават 23 на 77, но не е нужно това да го коментираме. Ясно е обаче, че държавата подкрепя с толкова, с колкото плаща и работодателя. С други думи, числата са абсолютно еднакви.

Поради тази причина, независимо от опасенията, аз смятам, че трябва да опитаме да пуснем мярката в този вид и да видим дали ще работи. Там, където не работи и ако не работи, вече беше казано многократно от министър Сачева, можем да въведем съответните корекции час по-скоро, ако видим, че има наистина някаква причина за това.

На края искам да кажа, че само в последната редакция на постановлението, мисля че би било по-удачно двете писти или, как да кажа, двете отделни основания за компенсации – едното е списъка на Ананиев, а другото е това, че имам повече от 25 процента спад на нетните продажби, нали, двете основания ясно да личат в съответните членове и алинеи. Въведената алинея втора на член първи всъщност е изключително важна. Тя дава тази неутрална точка. Нататък има малко смесвания, за които говори Васил Велев.

Надявам се в последната редакция да стане ясно, че едното е благодарение на това, че някой принудително е затворил бизнеса и трябва да компенсира, а другото е благодарение на това, че съответния спад на продажби ми дава основание да вляза в подпомагането по определен начин и то, наистина пропорционално на загубата на дохода, особено ако става дума за въведено непълно работно време в съответното предприятие.

Само още секунда да видя дали нещо не пропускам.

Ами това са нашите констатации и някои бележки. С това отново казвам: КНСБ подкрепя този вариант на постановлението с очакването за тези малки допълнителни редакционни бележки, които да бъдат отразени и по-сериозната, която касае референтната база за измерването на спада от продажби.

Благодаря.

МАРИЯНА НИКОЛОВА: Благодаря ви, господин Димитров.

Колеги, аз ще се присъединя, чисто юридически, че наистина има по правната техника, някои редакционни бележки, които ние ще оправим в рамките на окончателното внасяне на проекта на постановление в Министерски съвет и в тази връзка това, което е допустимо ще може да се коригира, защото наистина по систематиката има някои процедурни бележки.

Аз още веднъж искам да благодаря и на експертите от министерството и Министерски съвет, които работиха денонощно и специално на МТСП по отношение на съставянето на текстовете, както и на Министерство на финансите, защото без тяхната подкрепа това не можеше да стане.

И още веднъж искам да изразя моето задоволство от провеждането на днешното заседание, тъй като знаете, че вчера беше малко по-емоционално, но днес имаме конструктивен диалог, което за мен като вицепремиер с ресор икономическа политика е от изключително значение и важност да са обхванати всички сектори. Аз с министър Сачева съм 24 часа онлайн и това беше и първоначалното ни обсъждане с нея, така че и новите дейности, които са въведени като например организиране на конгреси и търговски изложения, и предучилищното образование също трябва да бъде подчертано.

Добре. Благодаря още веднъж на г-н Димитров и давам думата на г-жа Ваня Григорова да изрази позицията на КТ „Подкрепа“.

Заповядайте, госпожо Григорова.

ВАНЯ ГРИГОРОВА: Благодаря, мнението на индустриалните федерации продължава да бъде, че мярката 60 на 40 няма да помогне за запазване на работните места, тъй като работодателите предпочитат да съкращават и вече го правят пред това да доплащат 40 на сто плюс осигуровките. Изразяват опасенията си от поставения срок за компенсации и периодът да е не повече от три месеца.

Предполагаме, че това може да се редактира впоследствие, ако бъде решено, че има нужда да се удължи този период, но те държат ние да кажем това, че съвсем възможно е затрудненията да продължат повече от три месеца, възможно е и по-скоро са сигурни, че ще стане, затрудненията да продължат и след като приключи извънредното положение, тъй като индустрията няма да може да се съвземе толкова бързо. Не случайно редица европейски държави приемат вече пакет от мерки за по-дълъг период и след изтичането на извънредното положение.

В този смисъл това, за което настояваме е поне още от сега да започнем да мислим за периода след, за да не се окажем в настоящата позиция, когато обсъждаме мерки, след като вече са настъпили събитията.

По отношение на предложеното от господин Горанов, да се подкрепят работници, които имат трудови правоотношения сключени преди извънредното положение, разбира се подкрепяме, това ни звучи много логично.

Публичният регистър подкрепяме да го има за компаниите, които се ползват от тази подкрепа.

Настояваме обаче, това разбира се е извън постановлението, но няма как да не го кажем, настояваме за спешни разговори и спешни дебата за цялостен пакет антикризисни мерки, тъй като смятаме, че това ще бъде и е недостатъчно.

Съгласна съм с господин Димитров, че това е безпрецедентна помощ, но това е и безпрецедентна криза. В този смисъл не бива да изпускате от погледа си други случаи по-масови, ясно е, че не можем да отразим абсолютно всички специфични нужди. Не бива да изпускате всички български граждани, които ще изпаднат и вече са в тежка ситуация. Смятаме, че това е крайно недостатъчно, нито законът е достатъчен, разбира се постановлението не може да бъде достатъчно, след като обслужва само закона.

Имаме въпроси първо, в чл. 1, ал. 1 след една запетая е написано: „Може да се изплащат суми по § 6“, не виждаме никакъв смисъл да стоят тези думички „може да“ ясно е, че след по-надолу се поставят критерии, ако бизнеса не изпълнява тези критерии то компенсацията няма да бъде изплатена. Но така оставен запис в чл. 1, ал. 1 позволява хем да изпълнят критериите, хем някой друг да реши дали да ги получат или не.

По отношение на механизма 60 на 40 ние също смятаме по подобие на господин Велев, че трябва да се изплащат на 100 %, по-справедливо е да се изплащат на 100 % заплати близки до минималната и малко над, но не да гарантираме 100 % възнаграждения когато те не са изработени, за да можем да финансирам и други мерки при други случаи.

Разбира се подкрепяме това да се направи корекция при непълното работно време и тази компенсация да се отнася за неотработения период от време.

В чл. 1, ал. 4, сме съгласни с добавката смяната на „и“ с „или“ между двете алинеи 1 и 2, но след това е записано: „и на което ще бъде запазена заетостта за период не по-малък от периода, за който се изплащат компенсация“. Така записано не е ясно и предполагаме, че се визира следното, отново казвам, че предполагаме. Ако се изплащат компенсация за един месец работодателят да бъде задължен да запазва заетостта за още един месец. Ако това е замисълът.

ДЕНИЦА САЧЕВА: Да.

ВАНЯ ГРИГОРОВА: Благодаря госпожо Сачева, но смятаме, че не е добре формулирано и молим да помислим за някаква уточняваща редакция.

ПЛАМЕН ДИМИТРОВ: Госпожо Григорова, извинявайте, че се намесвам, но ако правилно разбирам аз, аз разбирам текста по друг начин, че това е за срока на изплащане компенсация. Тоест от един до три месеца, за които са получили пари предприятията, а не както беше в първоначалния вариант плюс три месеца след този срок.

ВАНЯ ГРИГОРОВА: Именно поради това, че има различно тълкуване помолихме да бъде изчистено и аз смятам, но и госпожа Сачева току що потвърди, че по-скоро се запазва предишният замисъл да имат ангажимент занапред да запазят.

ПЛАМЕН ДИМИТРОВ: Тогава да се напише.

ВАСИЛ ВЕЛЕВ: Това категорично няма да работи, хора, спрете малко и имайте разум, то и така няма да работи, вие продължавате още и още, няма да стане. Уволняват ги не защото не искат да ги задържат, а защото не могат.

ВАНЯ ГРИГОРОВА: Добре, може ли да довърша?

МАРИЯНА НИКОЛОВА: Колеги, нека да довърши госпожа Ваня Григорова.

ВАНЯ ГРИГОРОВА: След като изрично сме казали, че този вариант няма да работи за по-голямата част от фирмите предпочитам да говорим за този вариант и за фирмите, които все пак ще се възползват от тази компенсация и след като ще се възползват те трябва да преценят дали могат да запазят още един месец или не могат. Ако не могат, тогава да не ползват.

В крайна сметка няма нужда да хвърляме едни обществени средства там където не е сигурно, че заетостта ще може да бъде запазена поне още един месец. Това, ако не заработи и ние смятаме, че е така, би трябвало да ни стимулира да поработим за някакви други мерки, които ще сработят, но не да съдействаме за това да бъдат източени тези ресурси и всъщност след това да няма никаква устойчивост.

Това е нашето мнение по тази точка.

По отношение на сравнението с предходни месеци ние също като колегите от КНСБ смятаме, че е по-адекватно месец март 2020 година да се сравнява с месец март 2019 година и съответно за останалите месеци.

Една дванадесета не е невъзможно, но много по-коректно би било да сравняваме месец с месец, след като се опитваме да изчистим влиянието на сезонността.

Има още един запис в чл. 2, ал. 1, т. 7, в която се казва, че ако работодателят има влезли в сила наказателни постановления и т.н. от Кодекса на труда или Закона за трудовата миграция през предходните шест месеца тогава няма да има възможност да получава тази компенсация.

Не смятаме, че е редно работниците да бъдат наказвани за пропуски на работодателите си и настояваме поне в този случай работника да получава направо тази компенсация, а да не минава през работодателя, след като това поражда опасения в законодателя.

На следващо място, не разбираме и наистина молим за отговор, защо е нужно да има списък, след като е ясно в чл. 1, ал. 1, за кои предприятия става въпрос, а това са именно тези, които са спрели работа по силата на заповедта на господин Ананиев. Няма никакъв смисъл от този списък към настоящия момент.

Обръщаме внимание на това, тъй като, когато се коментираше Законът за мерките при извънредно положение, обърнахме внимание на различните постановки, които са заложили по отношение на платения отпуск в настоящия чл. 7, ал. 2 от Закона за извънредното положение и в чл. 173а от Кодекса на труда, едното казва „половината от платения отпуск може да се ползва“, а в другото се казва „целият“. Нека да не даваме дори в това постановление възможности за различни тълкувания за това настояваме списъкът да отпадне.

Подкрепяме влизането в сила на това постановление с оглед на това, което каза вчера госпожа Сачева, че вече има заявления от множество фирми, които чакат само да влезне в сила, за да могат да започнат да го прилагат. Същевременно ние продължаваме да твърдим, че това е недостатъчна мярка, това е мярка, която няма да успее да запази заетостта, тъй като, ако работникът остане безработен, той така или иначе ще получава тези средства през Бюрото по труда и настояваме в много кратък период след започване на прилагането на тази мярка да направим анализ как работи и да направим необходимите корекции, ако решим, че такива се налагат.

Искам да помоля за отговор за списъка.

МАРИЯНА НИКОЛОВА: Добре.

Госпожо Григорова, като позиция на КТ „Подкрепа“ подкрепяте ли проекта на постановление?

ВАНЯ ГРИГОРОВА: Да, казах, че го подкрепяме с направените бележки и все пак с уточнението, че не смятаме, че това е панацеята.

МАРИЯНА НИКОЛОВА: Добре, благодаря Ви за позицията.

Министър Сачева, заповядайте за становище по изказванията!

ДЕНИЦА САЧЕВА: Благодаря много за всички мнения и коментари, и благодаря на всички за това, че работим в тези извънредни условия без оглед на това дали е почивен ден или не и дали е сутрин или вечер, ясно е, че трябва да работим в тези условия известно време.

Искам да започна първо с общата постановка, която е следната:

Това постановление може да се приеме и може да работи единствено и само във времето на извънредно положение, тоест в този случай говорим до 13 април 2020 година. Затова за мен е важен всеки ден, защото всеки забавен ден обезсмисля още повече изобщо прилагането на подобно постановление. Ако днес излезем със становище, че въпреки всички резерви и въпреки различните мнения и бележки, които са дадени тук, все пак мярката получава принципна подкрепа.

МАРИЯНА НИКОЛОВА: Така излиза.

ДЕНИЦА САЧЕВА: Да, Постановлението най-вероятно ще бъде прието още в понеделник и ще може да бъде прилагано още от понеделник следобед. Ако вече има среща в Народното събрание и съответно има продължаване на извънредното положение с още известно време, ако има необходимост да се променя закона и т.н., това са хипотези, върху които на мен в момента не ми се разсъждава. И отново

ще кажа, защото моята концентрация и фокус в момента на работа е спешното прилагане на тази мярка за онези, за които тя ще работи.

От самото начало от ден първи, в който съм говорила с всеки един от вас или с повечето от вас поотделно, аз винаги съм казвала, че тази мярка не може да бъде единствената, че тази мярка в никакъв случай не може да обхване всички казуси, случаи, необходимости и нужди.

В никакъв случай и категорично тази мярка няма как да бъде средносрочно още по-малко дългосрочна. Това е мярка, която е спешна и тя е за три месеца, дали ще има изобщо опция за нейното удължаване с месец или два това е също въпрос на допълнителна преценка, както политическа така и финансова. Но действително на този етап тази мярка се прави като мост във времето, в което трябва все пак да преведем на една част работодателите докато е ясна каква ще бъде обстановката, защото независимо от това каква ще бъде здравната криза, ще има ли или няма да има пик, ще има ли и кога ще бъде този пик – април или май, със сигурност тъй като българската икономика е зависима от всички останали икономики, не само в Европейския съюз, но и в света със сигурност това, което трябва да мислим като дългосрочни мерки е за период не по-малък от 12 до 18 месеца и няма как това нещо ние да го измислим още, как да кажем, не сме започнали дори третата седмица откакто сме обявили, че в България има заразен с коронавирус.

Така че, по отношение на постановлението, без съмнение аз съм напълно съгласна, нито е панацея, нито ще удовлетвори всички възможности и със сигурност ще има ситуации, в които няма да работи, но е необходимо на обществото.

МАРИЯНА НИКОЛОВА: Разбира се, нали правителството работи за обществото. Това постановление е много важно и с оглед кризисното положение.

ДЕНИЦА САЧЕВА: Затова да може да започне тази мярка да работи.

По отношение на промените в закона със сигурност има нужда от такива промени, но отново казвам, че е много важно да се види каква ще бъде ситуацията, ще има ли необходимост от удължаване на извънредното положение, защото с промените, свързани със закона, не могат да бъдат единствено и само свързани със срока 13 април 2020 година, тоест ако говорим за още две седмици, не виждам по какъв начин промените, които ще искаме да инициираме ще могат да се съобразят, обсъдят и т.н.

По отношение на конкретните бележки, които вие имахте, техническите бележки и всички останали редакционни, които споменахте, ще ви помоля просто, ако е възможно днес до края на деня, най-късно утре сутринта да ни ги изпратите в министерството писмено, за да ги отразим коректно.

По отношение на процентното съотношение 60 към 40 и т.н., не ми се води този спор, аз също мога да смятам и също правя сметки и още веднъж подчертавам – 60 към 40 е от осигурителния доход на работника. Тоест държавата подкрепя, както работодателя, така и работника за това той да получава парите, от които той има нужда.

В момента, в който той е спрял да работи не защото не иска да работи, а защото има обективна невъзможност да се работи. Подкрепата е и за компаниите, и за работодателите, и за работника, тя не е единствено и само за работодателите. И работодателят и работникът наистина си

разделят поравно това, което трябва да платят като цена на труда и като цена на това работно място и точните числа са 50,45 от страна на държавата и 49,45 от страна работодателя. Можем да спорим много на тема математика и формули, но това в момента не мисля, че има някакъв смисъл още повече отново казвам, в закона е много ясно казано 60 към 40 от осигурителния доход. И има работодатели, за които тази мярка ще работи и ние трябва да помогнем на тези работодатели.

Съгласна съм, че има такива, за които тази мярка няма да работи, и съм съгласна да се мислят мерки, включително и заедно с Министерството на икономиката и по отношение на останалите оперативни програми от една страна, но и по отношение на различни банкови инструменти, които също се предлагат в момента. Не може, както добре разбирате, Министерството на труда и социалната политика да изчерпи лидерството по темата подкрепа на бизнеса, защото най-малкото това е невъзможно. Ние се занимаваме със заетостта и с безработицата в този смисъл.

Разбира се, че ще участваме във всички мерки, които са необходими за да подкрепим, както заетите, така и безработните, така и българския бизнес, но все пак ще се радвам да не искате абсолютно невъзможното от нашето министерство в този момент.

Съгласна съм с това, което казвате по отношение на една дванадесета от нетните продажби на компаниите.

Първо искам да кажа, че предложението за месец януари и месец февруари идва от работодателските организации, но съм съгласна, че е по-трудно в момента това и отново повтарям, че за мен много е важно служителите в Агенцията по заетостта да нямат необходимост да

влизат в казуистика и да разсъждават кое от колко, на какъв процент и т.н.

Ако вземем действително една дванадесета от нетните продажби през 2019 година може би това ще бъде едно сечение, което ще удовлетвори всички още повече, че ще могат да се ползват счетоводните отчети и да няма нужда да се разсъждава допълнително какви други допълнителни документи трябва да се дават.

Аз не искам да има допълнителни документи, това е много важно, както за работодателите, така и разбира се за хората в Бюрата по труда, колкото по-малко разсъждения има и колкото по-малко казуси, въпроси и т.н., толкова по-добре.

Същевременно разбира се съгласни сме с това, че трябва да има публично оповестяване на компаниите, които ще получат съответната помощ, но това може да бъде обаче по съответните техни търговки наименования и в никакъв случай не можем да имаме списък на работещи, на служители и т.н., защото това са лични данни, но разбира се тези, които са получили подкрепа, това може да бъде организирано и да бъде на страницата на Националния осигурителен институт откъдето в крайна сметка ще се изплащат сумите след това.

По отношение на това, което каза госпожа Григорова за редакционната бележка „може да“, това е написано, тъй като не всички компании ще кандидатстват, тоест това постановление не е задължително за всички, които имат спад в продажбите, а защото в края на краищата някои могат да решат и да не кандидатстват.

Списъкът, който сме приложили по отношение на кодовете на икономически дейности в Приложение № 2 отново е направен единствено и само с цел да улесни колегите от Агенцията по заетостта за

да няма необходимост отново да се разсъждава, да се пита, да се появи една фирма и да трябва отново да питаме, да искаме становище, засегната ли е или не е засегната. За нас е важно да осигурим, отново казвам, бързо действие, защото ние имаме две седмици, в които това постановление може да се прилага и изобщо има смисъл от него – две седмици. И вече в тези две седмици, като приключат тези две седмици, ние бихме могли да седнем и да направим анализ.

Първо, ще се удължава ли това положение или няма да се удължава? Ще се променя ли постановлението или няма да се променя? Законът ще се промени ли или няма да се промени и т.н.?

Ние колкото повече се бавим, толкова повече няма смисъл от абсолютно нищо, свързано със спешните мерки.

Иначе без съмнение, отново казвам в средносрочни и особено дългосрочни мерки със сигурност трябва да има. Така че, в повечето от нещата, които казахте, ние сме, да кажем може би над 60 – 70 %, сме съгласни и ги приемаме. Има някои неща, които обективно няма как да ги променим дори и да искаме, защото имаме законовите ограничения.

Благодаря на всички, които участваха, подкрепиха и помогнаха за доизчистването на този текст и се обръщам с апел просто наистина, ако е възможно да кажем утре до обяд най-късно да получим вашите редакционни бележки, за да можем в утрешния следобед да подготвим окончателния текст на постановлението, за да може той да върви към приемане в понеделник от Министерския съвет на извънредно заседание.

Благодаря.

МАРИЯНА НИКОЛОВА: Благодаря на министър Сачева.

Уважаеми социални партньори, ще ви предоставя думата за окончателни изказвания, ако има такива разбира се, и ако някой от вас

желае да се изкаже ще помоля съответно да направи знак, за да му предоставя думата.

Това, което каза министър Сачева по отношение на проекта на постановление, което е необходимо Министерският съвет да приеме с оглед извънредността на това положение, което обществото очаква, наистина ще ви приканя да обединим усилия да се изрази тази принципна подкрепа на този проект на постановление и с оглед по-голяма оперативност и прецизност, бих помолила редакционно правно-техническите бележки да ги изпратите на имейла на Секретариата, който автоматично ще ги изпрати на Министерството на труда и социалната политика, за да може по-оперативно и бързо да се случи това.

Днес ще възложя на Секретариата това да стане, така че имам готовност целия ден ще работим и каквото постъпи като бележки и утре в рамките преди обяд, ще помоля да ги изпращате на Секретариата и веднага автоматично ще бъде препратено.

Искам да кажа, тъй като работим в рамките на извънредност, че заседания на НСТС онлайн могат да бъдат провеждани винаги в рамките на извънредното положение, и ще помоля за това, както вчера предложихте и вие в рамките на два часа преди заседанието проектите на нормативни актове да ви бъдат изпращани, за да можете и вие да имате тази възможност да изразявате позиция, защото така всъщност е оперативността на самото заседание.

Благодаря.

Предоставям думата на господин Васил Велев!

ВАСИЛ ВЕЛЕВ: Уважаеми колеги, законът е написан накрак и той има много несъвършенства. Две груби грешки успяхме с обединени усилия да спрем. Едната груба грешка беше, че искаше да се събере

данък върху загубата авансова. Данък върху загубата, а не върху печалбата. Това отпадна още в комисиите.

Другата груба грешка беше, че законът фиксира цени на всички продукти, на всички стоки и услуги, абсолютен нонсенс за пазарна икономика. Даже и при социализма го нямаше.

Това отпадна след ветото на Президента, но има още две грешки, които се виждат сега, ние ги виждаме ясно. Грешката с § 6, Радосвет Радев каза, че само Стопанската камара е сигнализираща, най-малко и АИКБ е сигнализираща, ето го писмото до четири комисии, доколкото знам и КНСБ е сигнализираща, тоест много са сигнализирали и предложили по-добри текстове на § 6 своевременно. Сигнализирали сме и в две министерства, ако трябва да сме съвсем точни. Достатъчно време предварително, за да не може да бъде допусната тази груба грешка.

Съотношението е 23 на 77, това е съотношението, разберете го от 100 лева нетен доход, получаван от работника, 23 ще даде държавата и казва: „Срещу това обаче трябва да дадете 77, нищо че сме ви забранили да работите и вие нямате приход“. Как се получава това съотношение? Изпратихме ви разчетите, много точни. Да, държавата дава 699,60 лева в посочения пример, но взема обратно под формата на данъци и осигуровки 487,64 лева, тоест държавата нето реално помага с 211,96 лева, това е 23 % от нетния доход, който ще получи работникът. И не е проблем, че 77 % е много голям процент, проблем е, че тези пари ги няма в предприятията, хора, защото те не работят и нямат приходи. Тоест ще могат да се възползват от тази мярка само тези, които нямат нужда от нея, които имат много пари кеш. На тях не им е нужна, а не тези, на които им е нужна, за да не съкратят, не могат да се ползват от нея. Ако се търси

виновен за тази грешка, нека да съм аз. Набийте ме с тояги, като в Индия, но оправете закона. Няма да работи това ви казвам. Няма да работи.

Вижте, ние ще обясним нашия вот чрез прессъобщение. Безработните, които ще се регистрират другата седмица по наша оценка се мерят с шестцифрено число. Дали ще са 100 хиляди или 250, ще разберем. Завърших с едрите неща, а дали е 20% или 25 % не е решаващо, по-добре би било да е 20 % защото това са четири, пет работни седмици съгласен съм с Евгений Иванов, но е въпрос на пари в крайна сметка и въпрос на поемане на тежестта от кризата. При 25 % ще има съкратени, при 20 % пак ще има, но много по-малко.

Основното е, че трябва спешно да се промени законът. Вие от PR гледна точка, за да кажете: „Ето помагаме на хората и тук даваме цял милиард, но лошите работодатели не го вземат“, очевидно ще го направите, но ние, за да сме чисти пред съвестта си и пред членовете си, ще обясним какво точно всъщност става.

Завърших.

МАРИЯНА НИКОЛОВА: Благодаря, господин Велев!

Ще помоля да не повтаряме позициите, които вече са изразени.

Заповядайте, господин Радев!

РАДОСВЕТ РАДЕВ: Първо, много категорично противопоставяне на усреднения 12-месечен резултат. Това директно изключва всички, абсолютно всички стопански субекти в сферата на индустрията. Последно тримесечие на годината хората, които знаят, имат членове, работещи в индустрията знаят, че последното тримесечие някой път изкарва толкова, колкото първите три взети заедно и колкото и да ви изглежда невероятно, аз ще се съглася тук с Ваня Григорова, защото тя каза предложението месец върху месец, година върху година.

ПЛАМЕН ДИМИТРОВ: Това аз го казах, но няма значение.

РАДОСВЕТ РАДЕВ: Добре, съгласен съм, но това е вярното. Март 2020 г. срещу март 2019 г., там е заровено кучето. Вярвайте ми, има моменти, в които в индустрията на услугите, а там са най-пострадалите хора, катастрофата е чудовищна и вие ще им изчислявате една дванадесета върху доброто четвърто тримесечие.

Втори конкретен въпрос, кой изчислява 25-те процента спад на продажбите? Дали това е компетентност на чиновника или аз, като работодател, подавам тази декларация и описвам как са ми спаднали тези 25 %. Защото приветствам това, което каза министър Сачева, че иска да отнеме какъвто и да е ресурс на чиновника от агенцията да преценява, но тук ми кажете как да постъпим – ние ли го даваме под формата на декларация или кой го проверява, защото може да се окаже, че това е толкова малко камъче, което да обърне колата, напълно да обезсмисли всички мерки.

И още нещо, и към Пламен Димитров го казвам, и към Васил Велев, вие влизате в PR, няма един милиард, има 567 300 хиляди, това е в доклада към постановлението. Няма милиард, това е PR, няма такова нещо.

ВАСИЛ ВЕЛЕВ: То и 560 милиона няма, фонд „Безработица“ е още по-малко.

РАДОСВЕТ РАДЕВ: Той е 438. Да, така е, с дефицит от 94 милиона.

Още нещо, за да свърша. Като казвам, че аз приемам, че постановление, което готвим в момента, не е Постановлението, а е първа крачка от всички мерки. Извинявайте много, това постановление се занимава с нещо много маловажно, това са възнагражденията на

служителите и на работещите. Подкрепата на българската икономика не е плащането само на заплати и не е само спасяването на хора. Подкрепата на българската икономика е страшно важно нещо и като логистика, и като цена на тока, това което каза Пламен, и още много хиляда други неща, връзките с тези хора, коридорите за експортните, работата на митниците и какво ли още не. Ние затова даже не сме проронили дума. И когато казвам, че приемам, че това е първа стъпка, е затова, защото вярвам, че има политическата воля да бъде подкрепен бизнесът в България, не да бъде унищожен, защото в противен случай ние пишем днес некролога на българския бизнес. Благодаря ви.

МАРИЯНА НИКОЛОВА: Благодаря, господин Радев.

Ваня Григорова, заповядай.

ВАНЯ ГРИГОРОВА: Благодаря.

По отношение на „може“ да в член 1, алинея 1 ясно е, че ако човекът не кандидатства, няма да получи. Но наистина аз се опасявам, че това оставя възможност все пак за някакви допълнителни преценки.

По отношение на списъка това, което е описано в списъка в постановлението значително се различава от това, което е записано в списъка на господин Ананиев в заповедта от 13 март. Тоест призоваваме да не се променя замисъла и заповедта на господин Ананиев и даваме пример. Общинските детски градини не са записани в списъка, който е приложен към постановлението, не са записани и училищата, а там имаме проблем, тъй като докато при училищата учителите водят дистанционно часове, то непедagogическият персонал всъщност не е ясно какво се случва с него, а за детските градини и ясли, още по-малко. В този смисъл или трябва да опишем наистина коректно и детайлно това, което е

написано в заповедта на Министерство на здравеопазването, или по-добре просто да премахнем списъка. Благодаря.

МАРИЯНА НИКОЛОВА: Благодаря.

Господин Димитров за последно изказване.

ПЛАМЕН ДИМИТРОВ: Благодаря.

Всъщност аз смятам, че казахме каквото имаме да казваме. Времето ще покаже колко финансов ресурс е възможно да бъде мобилизиран допълнително за поредицата от мерки. Очевидно е, че този пакет както и да го смятаме като размер, не е никак малък. И тук сега да спорим има ли го милиарда или не, ще видим занапред. Това, което цитира, да не бъркам, не е пред мен документът, всъщност е Решението на Министерския съвет за допълнителните трансфери към НОИ, към бюджета на НОИ, което всъщност би трябвало да даде допълнителната възможност за изплащане, в това число и на съответните и обезщетения за безработица, и естествено мерките към фирмите плюс фонд „Безработица“, което в момента е в размер не толкова, колкото е планиран естествено, той е по-малък, тъй като все пак сме края на март, има разходи фонда сам по себе си, така че аз не виждам нужда от това. Намерението и политическият ангажимент, който е поет за един милиард, аз смятам, че ако има такива заявки, ще бъде спазен, ако не бъде спазен ще стане скандал. Затова от тази гледна точка го приемам за даденост, независимо дали е облечено ...

ВАСИЛ ВЕЛЕВ: Просто няма да бъде поискан, защото условията са такива, че не може да бъде изпълнен план.

ПЛАМЕН ДИМИТРОВ: Това казах аз, ако бъде поискан, ще бъде даден, затова казвам, че не поставям под съмнението намерението и готовността чисто финансово и политически да бъде осигурен милиард.

Дали ще бъде поискан, предстои да видим, в края на краищата и не сме всичките гледащи на кълбо, всеки има своите аргументи, уважаваме ги, аз не съм казал, че не уважавам това, което каза Васил Велев, от друга страна, трябва да започнем от някъде. За мен наистина е крайно време да видим дали това наистина ще проработи по този начин. Сега една дванадесета от нетните продажби за предходната година беше предложено днес го чух аз за пръв път от няколко организации на работодателите. Аз продължавам да мисля и не само аз, в литературата така пише, че най-прецизната база за съпоставимо сравнение е същият период на предходната година и това не е само по повод на продажбите, много други икономически процеси. Не само заради това, че се нетира сезонният характер, а и поради много други фактори, които мисля, че бяха казани.

Моля наистина да опитаме накрая да свалим малко тона и да дадем шанс на това да видим дали ще проработи. С ангажимента обаче, който аз мисля че споменах и ще настоявам госпожа Николова и госпожа Сачева да продължат да настояват в организационен план това да се случи, министърът-председателят, вицепремиерът Дончев и министър Горанов с участието на министър Сачева и вицепремиер Николова.

МАРИЯНА НИКОЛОВА: Да, поемам ангажимента, г-н Димитров.

ПЛАМЕН ДИМИТРОВ: По най-бързия начин в началото на следващата седмица като го приеме Министерският съвет това постановление да направим среща по това, което ще, по-цялостен пакет, по-среден, дълъг, мерките, за които говори Радосвет Радев и други, които не са коментирани в секторен план и т.н., защото наистина са

натрупани много проблеми, които се решават ад-хок, но без наше участие много често. Така че това исках да кажа на финала. Благодаря.

МАРИЯНА НИКОЛОВА: Благодаря, господин Димитров.

Уважаеми социални партньори, благодаря ви за днешното заседание. Министър Сачева, сега ще ви дам думата за заключение.

Искам също така да кажа, че считам, че наистина тонът на днешното заседание беше изключително конструктивен. Аз поемам ангажимент по повод вашето искане да направим, разбира се, допълнителни консултации и разговори, когато се касае за дългосрочни мерки и разбира се ще информирам и министър-председателя и министъра на икономиката, защото той е ключов, както каза и Деница Сачева, тя се занимава със социалните въпроси в Министерството на труда и социалната политика, така че винаги съм отворена за разговор.

Постъпи искане от БТПП в тази връзка за разговори по отношение обсъждане на европрограми и други мерки, а в тази връзка ще информирам и колегата си, вицепремиера Дончев, така че да се включи и той, ако има такива конкретни предложения, и влизайки в рамките на триалога съответно и ще се вземат конкретни решения, включително и за промени в нормативната уредба, веднага ще бъдат разгледани във формат НСТС.

Също така е постъпило и предложение на БТПП на следващото заседание да обследваме процедурата за избор на заместник-председателя на НСТС, БТПП предлага господин Кирил Домусчиев, така че това допълнително ще бъде структурирано в дневния ред, тъй като има и други нормативни актове, които ще влязат за обсъждане, независимо че положението е извънредно, то ще трябва да правим такива заседания.

Давам думата на Деница Сачева.

ВАСИЛ ВЕЛЕВ: Може ли реплика, защото е важно.

МАРИЯНА НИКОЛОВА: Нека само да се изкаже министър Сачева.

ДЕНИЦА САЧЕВА: Аз няма да говоря заключителни думи, по-скоро искам да се споразумеем специално за това, защото без сега да го приемате пак всички по някакъв начин лично, работим заедно в момента и излишно е да се нападаме един друг и да се предизвикваме, защото е безсмислено. Ние заедно трябва да произведем решение, което да има смисъл. Това, което вие виждате днес е практически следствие на всички ваши бележки. Няма как днес изведнъж вашите бележки от вчера да не ви харесват. Това, което е предложено, специално говорим за икономическия критерий, ние винаги сме бягали от икономическия критерий, защото сме знаели, че е много трудно да намерим обективен икономически критерий, че ще има много субективни виждания и т.н. Няма да се връщаме на това, защото вече сме го решили, че го има този икономически критерий.

Тъй като всички други неща са ясни, това, което можем да поправим, ще поправим, каквото не може – вече се изяснихме, че не можем, единствената ни молба е да приключим това заседание с ясно становище за този икономически критерий. Последно, така ли да се разберем, че сравняваме месец март 2020 г. с месец март 2019 г. по счетоводен отчет от 2019 г. и по предварителен счетоводен отчет за 2020 г., така ли правим? Това ли е нещото, около което се обединяваме, за да знаем как да оформим постановлението?

МАРИЯНА НИКОЛОВА: Господин Велев?

ВАСИЛ ВЕЛЕВ: Това е най-чисто, затова исках думата. Вижте, това не изчиства случайните продажби. Един месец е много малък срок.

Ако се продаде голяма част, ако се направи голяма експедиция на 31 е едно, ако се направи един ден по-късно става друго. Може в един месец да се струпат продажби от съседните два месеца. Това се изчиства при една дванадесета, разберете го.

Господин Радев, това, което Вие казахте, ако второто полугодие е по-силно, това всъщност е изгодно за фирмите. Помисли малко.

И информация за размишление, защото знам как работят фирмите и какво се случва на ежемесечна база. Ежемесечната база е изкривена. И така да е, ние няма да възразим. По-скоро е важно тук прага, 20 – 25 не го коментирахме също.

Благодаря, госпожо Сачева, наистина са отразени всички наши разумни предложения, само че постановлението не може да заобиколи дефекта на закона, който е неотстраним в момента.

МАРИЯНА НИКОЛОВА: Благодаря, господин Велев.

Госпожа Григорова, последно?

ВАНЯ ГРИГОРОВА: Само да кажа, че подкрепяме, разбира се март към март с бележката за това, че да, така е, ако трите месеци са по-силни е по-изгодно за работодателя, но има възможност и да са по-слаби и тогава няма да се класира.

ВАСИЛ ВЕЛЕВ: Затова една дванадесета, осреднява се.

ВАНЯ ГРИГОРОВА: Да, ОК, само че ако в крайна сметка има такава сезонност, която поставя в неизгодна ситуация работодателя само поради факта, че има тези сезонни флукутации, аз мисля, че все пак март към март ще е по-изгодно и за вас. Това исках да кажа.

МАРИЯНА НИКОЛОВА: Благодаря.

Пламен Димитров, нещо последно да кажеш?

ПЛАМЕН ДИМИТРОВ: Само казвам, че да оставим на работодателите дали ще трябва да прецизират още веднъж. Чисто икономически от гледна точка на литературата сравними месеци. Това, което казва Васил Велев от практиката може би пък има и по-добро и по-ясно основание. Въпрос на решение, което оставям на работодателите, дали една дванадесета или съответния месец или тримесечие от предходната година. Благодаря.

МАРИЯНА НИКОЛОВА: Благодаря.

Господин Радев, заповядайте!

РАДОСВЕТ РАДЕВ: Добавката ми е единствено за това, че компаниите, които работят по ДДС, те ще могат дори с платеното си ДДС да стане ясно какъв им е бил оборота и това е нещо много просто и обективно измеримо. Проблемът е за онези, които са малки компании, а те са както вие знаете мнозинството, които не са регистрирани по ДДС и за тях трябва да се подходи абсолютно индивидуално и там трябва да се отиде с дневника за продажби.

Още един път, приемам аргументите на Васил Велев и искам да кажа пред всички вас, че когато тръгнат него да го бият, аз ще съм един от първите, които ще отидат да го защитава.

Мисля, че затова, че пострадала е основно индустрията на услугите в момента месец върху месец през година е по-справедливото, по-работимото, ако щете по-малко субективното за въздействие.

Това е, и разбира се мисля, че 20 % ще е по-правилно за спад в продажбите. Защото има дългосрочни договори, които са сключени в края на миналата година и проявлението на кризата в момента не се усеща. Защото това го знам просто от чисто колегиално любопитство, а в момента телевизиите „реват“ за това, защото всички търсят форсмажор за

да прекратят рекламните си договори. И вярвайте ми това е огромен проблем и няма нищо общо с приходите на една телевизия декември месец с януари и февруари.

Благодаря Ви.

МАРИЯНА НИКОЛОВА: Благодаря господин Радев.

Заповядайте, госпожо Сачева!

ДЕНИЦА САЧЕВА: Добре, моето предложение в такъв случай към Вас е следното: Ще приемем това Ваше предложение за 20 %, ще го намалим от 25 % на 20 %, ще бъде месец за месец, но молбата ми е вие в писмените си становища, които ще получим от вас утре, писмено искам да ни кажете с какви документи това нещо ще бъде удостоверявано. Вие ни го кажете това, не очаквайте ние да го измислим. Предложете ни документите, с които ще удостоверявате това, защото искам пак казах да има максимално малко разсъждения при колегите от Агенцията по заетостта, не защото аз не им вярвам, напротив колегите ще се скъсат от работа в следващите месеци и трябва да бъдат подкрепени включително и от Вас, за това, че ще работят извънредно, просто не искам те да са в състояние да извършват преценки, да им е трудно и да се оказва върху тях натиск и т.н., искам да има максимално обективни критерии, които колегите проверяват и моментално процедурат досието на съответния работодател към Националния осигурителен институт. Това е последното предложение, което мога да направя.

ПЛАМЕН ДИМИТРОВ: За мен е ОК.

РАДОСВЕТ РАДЕВ: ОК.

МАРИЯНА НИКОЛОВА: Уважаеми социални партньори, изключително със задоволство искам да кажа, че днес заседанието премина в конструктивен дух.

Смятам, че може да се обединим в позицията, че има принципна подкрепа на постановлението и то може да бъде прието като такава кризисна спешна мярка в понеделник от Министерския съвет, за да може да сработи, както и министър Сачева каза, нямаме време в тази посока.

С оглед по-голяма оперативност предлагам днес до края на деня и утре до обяд, когато ви е удобно на електронната поща на Секретариата оперативно да изпратите бележките, които веднага ще бъдат трансферирани към министър Сачева и съответно говоря за правно-техническите и редакционни бележки, които предложихте да може да има готовност актът да е в окончателен вид в неделя и в понеделник да бъде приет на заседание на Министерския съвет.

Благодаря ви за днешното заседание.

Поемам ангажимент за това, което предложи Пламен Димитров. Писмото е пристигнало тук до премиера и до мен, мерки в икономически дългосрочен план, каквито се предлагат впоследствие разбира се да бъдат обсъдени, включително ще информирам и министъра на икономиката, който е ресорен в случая, така че има ли нещо нека да имаме директна връзка, за да може да сме оперативни, а разбира се каквото трябва да бъде изменено в рамките на нормативната база то ще бъде по съответния ред пред тристранния диалог и съответно през Министерския съвет.

Още веднъж ви благодаря за днешното заседание.

Закривам заседанието!

(Заседанието завърши в 15.30 часа)

СТЕНОГРАФИ:

Красимира Николова

Албена Христова

Петя Георгиева

Благовеска Стефанова